

Mit hoz(hatna) egy közép-európai kőolaj-konzern?

– a MOL, az INA és az OMV stratégiai együttműködésének versenyjogi aspektusai

Czékus Ábel

czekus.abel@eco.u-szeged.hu

SZTE-GTK, KDI

Az előadás főirányai

Az érintett vállalatok bemutatása

A lehetséges versenyjogi kérdések

Magyar jogszabály a stratégiai vállalatok védelmében

Összegzés

***

Az előadás kizárólag a szerző véleményét és tudományos eredményeit tükrözi, azok egyik, az előadásban vizsgált vállalat tevékenységét sem hivatottak értékelni vagy minősíteni.

Az érintett vállalatok bemutatása

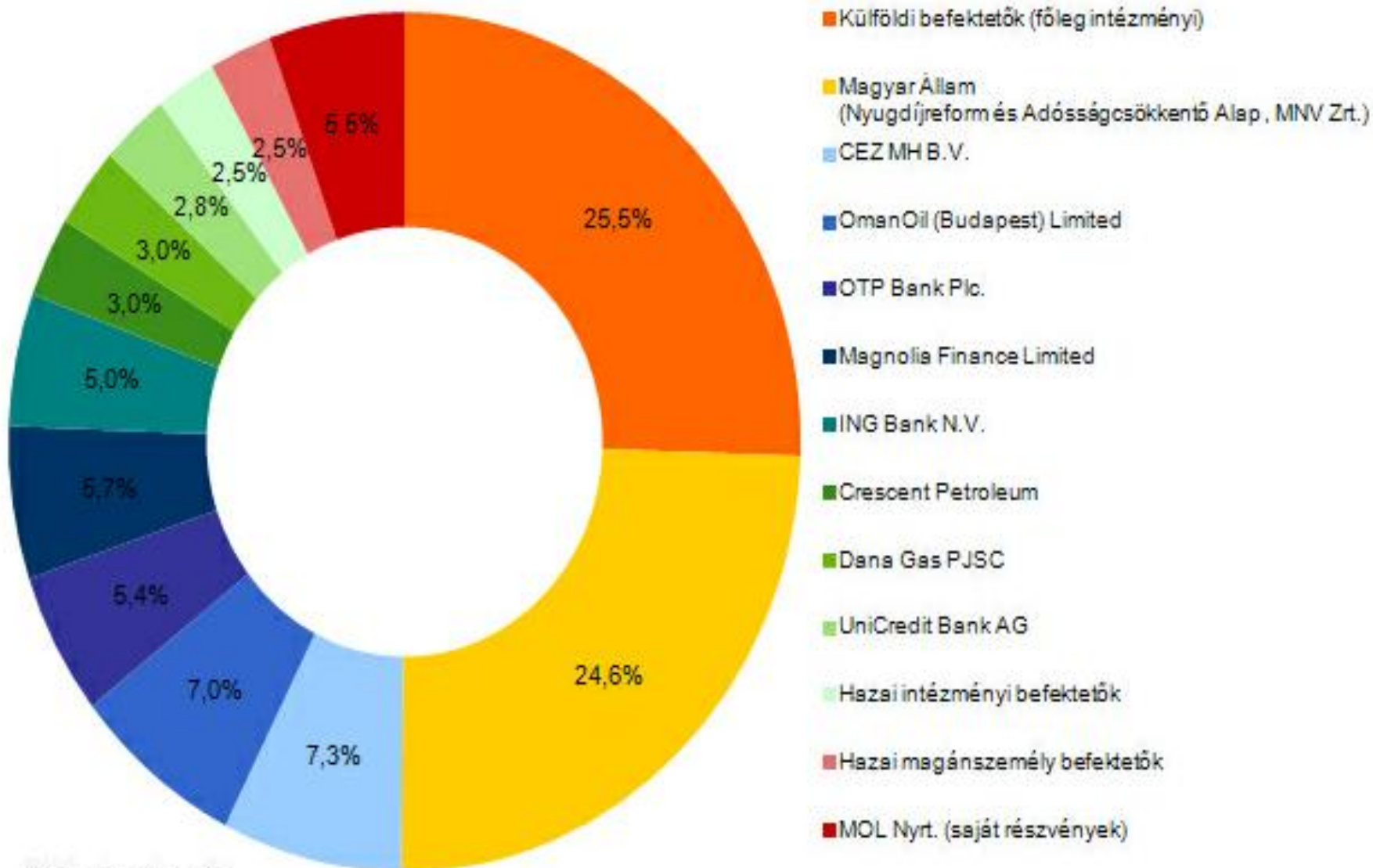
- MOL Csoport
  - Alaptőkéje: 104.519.063.578 Ft
  - Töltőállomások száma: 579 (2011.)
  - Árbevétel és adózás előtti eredmény (mrd Ft)

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Árbevétel	2.594,0	3.535,0	3.226,0	4,299,7	5,343,2
Adó. előtti ered.	344,3	158	188,1	172	218,4

Forrás: MOL éves jelentés 2008., 2009., 2011.

A MOL tulajdonosi szerkezete

2011. december 31.

Forrás: MOL Csoport

Az érintett vállalatok bemutatása, folyt.

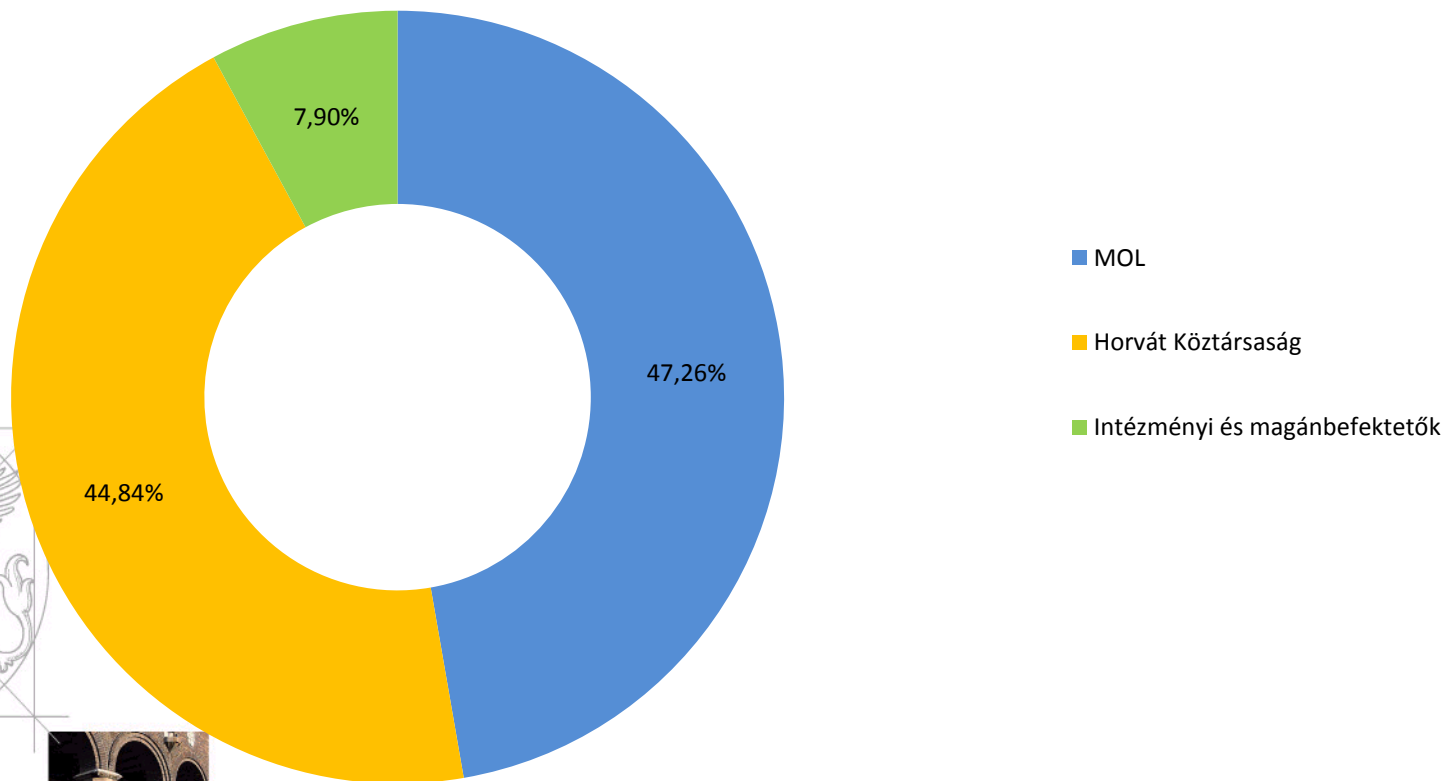
- INA
  - Industrija Nafta d.d.
  - Alaptőkéje: 9.000.000.000 kn
  - Töltőállomások száma: 454 (2011.)
  - Árbevétel és EBITDA (m kn)

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Árbevétel	24,095	27,144	20,348	25,866	30,028
EBITDA	3,305	3,564	4,020	4,080	6,522

Forrás: INA Financial Statements 2008. (consolidated), 2009., 2011.

Az INA tulajdonosi szerkezete

Az érintett vállalatok bemutatása, folyt.

- ÖMV (OMV)

- Österreichische Mineralölverwaltung Aktiengesellschaft

- 12 országban van jelen

- Alaptőke: 990.000.000 euro (saját becslés, mfor.hu alapján)

- ÖIAG, IPIC, magánbefektetők

A lehetséges versenyjogi kérdések – jellegek, amelyek specifikussá teszik az iparágat

Stratégiai vállalatok

- A méretük és a portfóliójuk alapján
- Közép-Európa energiahordozó-ellátottsága

A többi iparághoz képest nagyobb az állami beavatkozás mértéke

- Adók (9. dia)

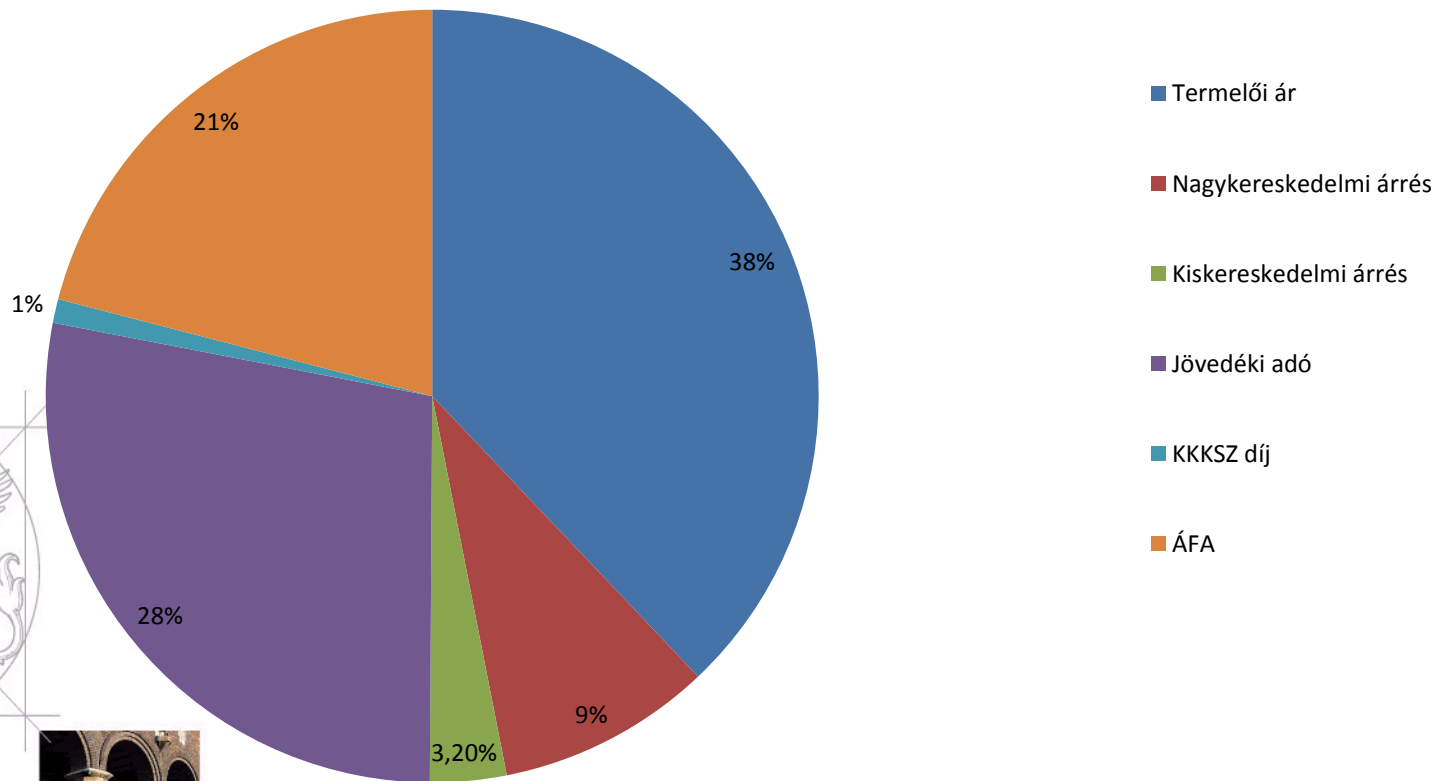
Mikro- és makrogazdasági hatások

- A gazdaság motorja
- Minden („másodlagos”) termék árában megjelenik
- Inflációs nyomás (10. dia)

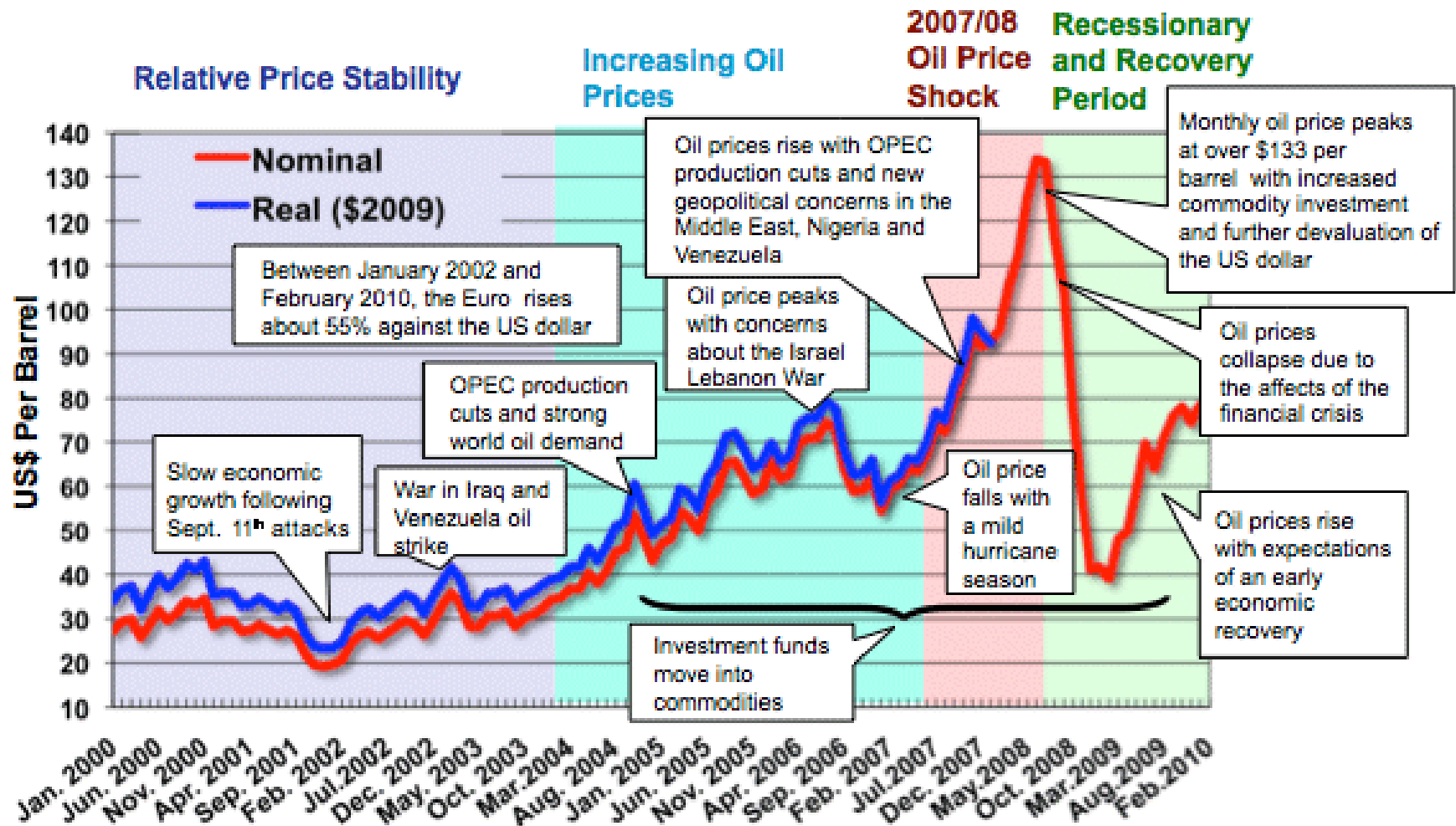

Kiskereskedelmi benzin-árképzés Magyarországon

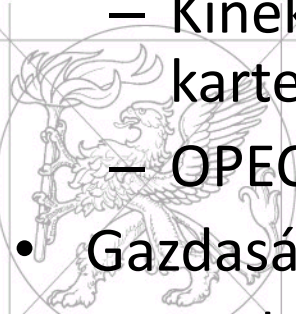
WTI Oil Prices January 2000 to February 2010

Source: NRCan and U.S. Energy Information Administration

A lehetséges versenyjogi kérdések – kartell és gazdasági erőfölény

- Kartell: nehezen megbecsülhető, hogy fennáll-e
  - De az üzemanyag-ellátásban nem valószínű
  - Az árak együttmozgása nem feltétlenül az összejátszásból eredhet, hanem a kormányzati intézkedésekből is
  - Kinek lenne káros, és kinek hasznos az energetikai cégek kartellezése?
    - OPEC!
- Gazdasági erőfölény: relatív
  - Csekély a vertikális együttműködésekben a differenciálás lehetősége
  - Cuius regio eius religio

A lehetséges versenyjogi kérdések – fúzió

- A „klasszikus” egyesülés nem valószínű
- A felvásárlás jellemző (volt)

- OMV-MOL

- MOL-INA

- OMV-INA

- Case COMP/M.4799 — OMV/MOL

- 2008. bejelentés

- Case No COMP/M.5490 – MOL/ INA

- „For the reasons set out in the Notice on a simplified procedure, the **Commission has decided not to oppose the notified operation** and to declare it **compatible with the common market** and with the EEA

Agreement. This decision is adopted in application of Article 6(1)(b) of Council Regulation (EC) No 139/2004.” (EB, saját kiemelés)

A lehetséges versenyjogi kérdések – állami támogatás

- MOL*
  - 2010.
  - Állami támogatás kedvezményes bányajáradék biztosítása révén (EUMSZ 107. cikk)
  - cca. 30 mrd HUF értékben
  - Állami támogatás és állami szerepvállalás

* A példa csak a szemléltetést szolgálja, a vizsgálódás nem teljes körű

Magyar jogszabály a stratégiai vállalatok védelmében – lex MOL

- „A törvény közvetlen célja, hogy a közellátás szempontjából jelentős vállalkozások esetében megteremtsék a védekezés lehetőségét a nyilvános vételi ajánlattal szemben, továbbá, hogy kizárják az áttörési szabály alkalmazását azoknál a céltársaságoknál, ahol a magyar államnak elsőbbségi részvénye van.” (HVG, 2007.X.9.)
- Lex MOL:
  - a nemzeti jog a közösségi versenyjog szolgálatában?
  - szorosan összekapcsolódik az aranyrészvény ügyel és a 10 százalékos szabállyal
- Miben különbözik a MOL jelenlegi horvátországi szándéka az OMV korábbi magyarországi szándékától?

Összegzés

- A térség cégeinek regionális törekvéseit befolyásolja
  - az európai versenyjog,
  - a szektor stratégiai és specifikus jellege,
  - a fokozott állami részvétel és az államérdekek,
  - az állami tulajdonrész megléte és mértéke.
- A térség energiabiztonsága szempontjából előnyös (lenne) a három cég szorosabb együttműködése
- Az Európai Bizottság „szabadkezet” adott az érintett cégeknek és az államoknak a kooperáció megerősítésére (ld. pl. MOL/INA fúzió engedélyezése), vagy meg nem erősítésére (ld. pl. lex MOL)

Néhány releváns weboldal

- MOL éves jelentések
  - http://www.mol.hu/hu/a_molrol/mediaszoba/kiadvanyok/eves_jelentes/
- MOL Csoport befektetői kapcsolatok
  - <http://ir.mol.hu/>
- INA
  - <http://www.ina.hr/>
- Menedzsment Fórum
  - http://www.mfor.hu/cikkek/Tokeemelest_hajt_vegre_az_OMV.html
- Portfolio.hu
  - http://www.portfolio.hu/gazdasag/energia/csokkenhet_a_heten_az_uzemanyagok_ara.168446.html
- EB, MOL/INA 5490 eset
  - http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result
  - http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/M5490_20090518_20310_265131_EN.pdf
- HVG, 2007.X.9.
  - http://hvg.hu/gazdasag/20071009_lex_Mol_oMV_oGY_torveny
- OMV
  - www.omv.com
- mfor.hu
  - http://www.mfor.hu/cikkek/Tokeemelest_hajt_vegre_az_OMV.html
- EB, State aid cases
  - http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/229182/229182_1113029_63_5.pdf

Köszönöm a figyelmet!

Jelen kutatási eredmények megjelenését „Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával” című, TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 azonosítószerű projekt támogatja. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.